

ДО

НАУЧНОТО ЖУРИ,

утвърдено със Заповед № РД 38-593/25.09.2017 г.

на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“

в конкурса за доцент по Гражданско и семейно право

обявен в ДВ, бр.61 от 28.07.2017 г.

в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление 3.6. Право (Гражданско и семейно право)

СТАНОВИЩЕ

от д-р **ТАНЯ НИКОЛОВА ЙОСИФОВА**

доцент по Гражданско и семейно право

в Юридическия факултет

на Университета за национално и световно стопанство

член на научното жури в конкурса за доцент по Гражданско и семейно право, обявен от
СУ „Св. Климент Охридски“

с кандидати в конкурса:

ас. д-р ЗЛАТИМИР СТОЯНОВ ОРСОВ и

гл. ас. д-р ХРИСТИНА ТОДОРОВА АТАНАСОВА

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

I. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен в ДВ, бр. 61 от 28.07.2017 г. за нуждите на Юридическия факултет
на СУ „Св. Климент Охридски“ в област на висше образование 3. Социални, стопански
и правни науки, професионално направление 3.6. Право (Гражданско и семейно право).

II. Информация за кандидатите в конкурса

1. Доктор Златимир Стоянов Орсов – асистент по Гражданско и семейно право в ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“

Златимир Стоянов Орсов е роден на 21.12.1962 г. Завършва специалност „Право“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 1986 г. От 1987 г. досега е водил семинарни занятия по вещно, облигационно, търговско, семейно и наследствено право, както и лекции по Кооперативно и по поземлено право.

От 1991 г. до 1997 г. е бил народен представител в 36-то и 37-то НС. От 1997 г. до сега е председател на Търговския арбитражен съд при националната юридическа фондация. От 1998 г. до сега е адвокат към Сливенска адвокатска колегия.

От 2002 г. до 2010 г. е бил член на Комисията за опрощаване на несъбираеми държавни вземания към Администрацията на Президента на РБ.

От 2007 г. до 2009 г. е бил член на Експертна работна група по правно-политически анализ към Политическия кабинет на министър-председателя.

През 2017 г. защитава докторска дисертация на тема “Договорът за аренда на земеделска земя”.

2. Доктор Христина Тодорова Атанасова – гл. ас. по Гражданско и семейно право в Стопанска академия „Димитър Апостолов Ценов“ – Свищов

Христина Тодорова Атанасова е родена на 8.10.1979 г. Завършва специалност „Право“ в Русенския университет „Ангел Кънчев“ през 2004 г. От 2004 г. до сега е заемала последователно длъжността „асистент“, „старши асистент“ и „главен асистент“ в Стопанска академия „Димитър Ценов“ – Свищов.

От март 2012 г. е доктор по право с тема на дисертационния труд „Правно положение на клоновете на търговци“. Ръководила е специализация „Правила и процедури за водене на бизнес“ към Стопанската академия. Арбитър към АС на Европейската юридическа палата. Лицензиран учител към Национална агенция за професионално образование и обучение.

III. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат

1. Кандидатът Златимир Орсов е водил семинарни занятия по вещно, облигационно, търговско, семейно и наследствено право, както и лекции по Кооперативно и по Поземлено право. Към 28.08.2017 г. той има общ преподавателски стаж в ЮФ на СУ «Св. Климент Охридски» 32 г. 6 м. и 5 дни.

2.Кандидатът Христина Атанасова е преподавател в Стопанска академия „Димитър Апостолов Ценов“ – Свищов от 21.09.2004 г. Водила е семинарни занятия по следните дисциплини - Основи на правото (Гражданско право – обща част, Вещно право, Облигационно право и Търговско право)“, „Застрахователно право“ и „Правна уредба на интелектуалната собственост“.

IV. Научни трудове на кандидата Златимир Орсов

В настоящия конкурс ас. д-р Златимир Орсов участва с една монография – **„Преобразуването на държавно предприятие в еднолично търговско дружество като придобивно основание“** София, Софи-Р, 2017 и

четири студии и статии –

- **„Присъединяване, принадлежност, приращение и необособимо надвишаване на правото на строеж“** – в: „Развитие на правото в глобализацията се свят, С., Фенея, 2013, с.273-314;

- **„Съдържание и правна същност на управлението на държавни вещи от ведомства“** – Търговско право, 4/2014 г., с.25-58;

- **„За фактическия състав на придобивната давност (по повод ТР № 4/2012 г. на ОСГК на ВКС)“**- в: Liber Amicorum, С., Фенея, 2013, с.328-346;

- **„Критичен анализ на Тълкувателно решение № 5 от 2011 г. на Гражданската колегия на Върховния касационен съд“** – в: De jure, 2013, №2.

Монографичният труд и научните статии не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Авторът е представил и справка за забелязани 28 цитирания на негови трудове в българската правна книжнина основно в периода от 2011 г. до 2017 г.

1. Обща характеристика на научните трудове на Златимир Орсов

1.1.Оценка на монографичния труд „Преобразуването на държавно предприятие в еднолично търговско дружество като придобивно основание“

Общи бележки

Авторът разглежда преобразуването на държавно предприятие в еднолично търговско дружество като придобивно основание в контекста на възстановяването на

собствеността, приватизацията на държавни акции или дялове от капитала и прехвърлянето на право на собственост от държавата на общините.

Авторът е извел фактическия състав на преобразуването на държавно предприятие в еднолично търговско дружество и видовете държавни предприятия, които са обект на преобразуване в еднолично търговско дружество. Направени са разграничения между преобразуването на държавно предприятие в еднолично търговско дружество и автоматичното преобразуване в търговски дружества на някои фирми по УСД и преобразуването на търговски дружества по глава 16 от ТЗ. Обоснован е изводът, че придобивните основания се уреждат само със закон, не и с подзаконов нормативен акт; Въз основа на критичен анализ на противоречивата съдебна практика е определено съотношението между правното действие на придобивното основание по чл.17а от ЗППДОП и § 10, ал.3 от ДР на ЗПСК, както и правното действие на § 6 и § 7 от ПЗР на ЗМСМА и на § 42 на ПЗР на ЗИД на ЗОС.

1.2.В студията „Присъединяване, принадлежност, приращение и необособимо надвишаване на правото на строеж“ е направен критичен анализ на съдебната практика по въпроса за собствеността върху частите от сградата, надхвърлящи обема на правото на строеж. Определен е фактическият състав на придобивното основание „присъединяване“ – чл.98 ЗС. Определена е правната същност на чл.98 ЗС и на чл.92 ЗС.

1.3.В студията „Съдържание и правна същност на управлението на държавни вещи от ведомства“ е определено понятието «ведомство» по §2 от ДР на ЗДС и е разграничено от държавните предприятия по чл.62, ал.2 ТЗ. Изяснено е понятието «субект на управлението на държавните вещи» - ведомството, а не неговия ръководител. Изведено е съдържанието на правните възможности на ведомството във връзка с предоставените му за управление вещи.

1.4.В статията „За фактическия състав на придобивната давност (по повод ТР № 4/2012 г. на ОСГК на ВКС)“ е направен критичен анализ на мотивите от ТР № 4/2012 г. на ОСГК на ВКС във връзка с това, че позоваването на придобивната давност не е елемент от фактическия състав на придобивното основание. Направен е извод, че владението върху определена вещ в определен от закона срок води до възникването на

преобразуващо субективно право на владелеца да се позове на изтеклата давност и в резултат на упражняването на това право досегашният владелец придобива право на собственост върху владяната вещ.

1.5.В статията «Критичен анализ на Тълкувателно решение № 5 от 2011 г. на Гражданската колегия на Върховния касационен съд» е определено правното положение на държавата в производството по издаване на индивидуалния административен акт за възстановяване на правото на собственост по ЗСПЗЗ и ЗВСВГЗГФ. Разгледани са материалните правоотношения към началото на производството по възстановяване на собствеността по ЗСПЗЗ и ЗВСВГЗГФ.

V. Научни трудове и публикации на кандидата Христина Атанасова

1. Обща характеристика на научните трудове на Христина Атанасова

Христина Атанасова представя в настоящия конкурс монография **„Конфликтът на интереси в застраховането“**, 2017, ISBN 978-619-7329-14-8,

- учебник по **застрахователно право**, 2015, АИ „Ценов“ – Свищов, ISBN 978-954-23-1076-1,
- учебно помагало по **застрахователно право. Учебно помагало**, 2015, АИ „Ценов“ – Свищов, ISBN 978-954-23-1077-8,

две студии - **Съвременни форми за съвместен бизнес** - *Алманах научни изследвания*, т. 23, 2016, , с. 5-34, **Задължителното застраховане при пазарни условия**, с. 153 – 177 - *Алманах научни изследвания*, т. 23, 2016 ,

три статии

„Задължителна застраховка „Отговорност на туроператора“, *сп. Търговско и облигационно право*“, София, ISSN 1314-8133, кн. 2 (**не е посочена година на издаването**), с. 21 – 29,

Задължението на застрахователите за приемане на вътрешни правила за установяване на конфликт на интереси, с. 145-150, - *Социалните науки и икономиката (взаимодействие и перспективи за сътрудничество): Международна научна конференция – Свищов, 31 октомври 2014, том 1*,

Специфика на взаимозастрахователната кооперация - *ел. сп. Диалог*, бр.2(**не е посочена година на издаването**), с.15-28,

както и осем доклада, някои от които преповтарят съдържанието на монографията-

1. *Национален военен университет*, 25 – 26. 10. 2012, „**Договорът за публично – частно партньорство**“, т. 1, с. 94 – 101
2. *Научна конференция на Русенски университет „Ангел Кънчев“ съвместно със Съюза на учените (сборник научни трудове)*, „**Европейското акционерно дружество като застраховател**“, *Научни трудове на Русенски университет*, т. 51, серия 7, 2012, с. 185 – 189
3. *Национален аграрен сектор – елемент на европейските земеделски региони в стратегията „Европа 2020“: Юбилейна научнопрактическа конференция с международно участие – Свищов, 6 – 7 ноември 2014*, ISBN 978-954-223-1013-6, том 2, **Задължителност на застраховката на арендатора, доклад, с. 113-118**
4. *Сборник с доклади Правото между традицията и модерността, Научна конференция, проведена в рамките на Лятната научна сесия на ЮФ катедра „Правни науки“ във ВСУ „Черноризец Храбър“ 20 06.2014г.*, ISSN 1313-7263, кн.27, **Конфликтът на интереси в застраховането, с. 245 – 249**
5. *Правни и икономически проблеми на бизнес средата в РБългария, Кръгла маса – Сборник доклади, 23.10.2014г.*, **Застраховане на интелектуалната собственост, с. 29-33**
6. *Строително предприемачество и недвижима собственост, Сборник с доклади от 30-та научно-практическа конференция – ноември 2015; ISSN 1313-2369*, **Проектозакон за брокерите на недвижими имоти, с. 165-172***Научни трудове на Русенски университет, 2015, том 54, серия 7, Задължителното професионално застраховане, с. 103-107*
7. *Русенски университет, ЮФ, Сборник доклади от научно-практическа конференция посветена на живота и делото на проф. д-р Георги Боянов*, **Проектозаконът за представителите по индустриална собственост, с. 170-178**
8. *Научна конференция „Право и бизнес – усъвършенстване на нормативната уредба“ по повод 25 години ЮФ на УНСС,24.11.2016г.*, **Правилата за конфликт на интереси при застрахователите, съгласно новия Кодекс за застраховането**

Прави впечатление, че повечето трудове, с които кандидатът участва в конкурса са в сферата на застрахователното право, където очевидно кандидатът има трайни интереси. Авторът е представил и справка за забелязани 2 цитирания на негови трудове в българската правна книжнина.

1. Оценка на монографичния труд „Конфликтът на интереси в застархането "

1.1. Обща характеристика на научните трудове на Христина Атанасова

Монографията “Конфликтът на интереси в застархането“ е в обем от 241 страници и се състои от увод, три глави, заключение и използвана литература (библиографска справка).

В монографията е направен опит да се изследва понятието „конфликт на интереси“ в застрахователното право. Авторът е посочил, че разглежда това понятие както в публичното, така и в частното застрахователно право. Като основна задача на изследването авторът посочва, че „си поставя за задача да отговори на въпроса *„Как се доказва конфликтът на интереси в стопанския сектор, какъвто е застархането като търговска дейност“* (с.4 от монографията) – въпрос, който според мен надхвърля обхвата на материалноправните отрасли и не присъства в цялостното изложение по темата.

В изложението липсва систематика и фокусиране на проблемите върху българското застрахователно право. Читателят остава с впечатлението, че авторът е потърсил и представил на вниманието му всички текстове, в които се среща думата „конфликт на интереси“. Направени са съпоставки с институти, с които конфликтът на интереси няма допирни точки и които са от различен порядък, поради което не биха могли да бъдат съпоставяни пълноценно – например съпоставка с подкуп, престъпление (?), корупция, процедура по възлагане на обществени поръчки. Вместо това сравнение авторът би могъл да направи съпоставка с други, близки до конфликта на интереси, институти, които намират приложение и в застрахователното право, каквото е „търговията с вътрешна информация“ (вж. **Йосифова, Т.**, *„Понятието "точна информация" при търговията с вътрешна информация“* - Търговско и облигационно право, кн. 6/ 2013 г.)

Много внимание е отделено на чуждестранни правни разрешения, което е направено самоцелно, несистематично и без да подпомага изследването на проблемите по българското право. В същото време авторът не е използвал цялата достъпна литература, посветена на проблема за конфликта на интереси – например **Герджиков, О. и**

колектив, Коментар на Търговския закон, С., 2007, **Калайджиев, А.**, Публичното дружество, 2002, **Калайджиев, А.**, Търговско право, С., 2011, **Братоев, Ц.**, Адвокатско дружество, С.: Сиела, 2014 и други.

Не са изследвани изчерпателно правните последици от сключването на сделка при наличието на конфликт на интереси – въпрос, който има важно теоретическо и практическо значение и би представлявал интерес за правната общност. В тази връзка авторът посочва, че в КЗ липсват правила относно действителността на сключената сделка при наличието на конфликт на интереси. Според автора в тази хипотеза застрахователят разполагал с две възможности – или да приложи правилата на ТЗ относно конфликта на интереси, или да ги доразвие, съобразно своята специфика. Не става ясно какво се включва във втората възможност, посочена от автора, и как застрахователят би преодолял правната уредба на ТЗ в посочената област.

Обект на разглеждане от автора са и Вътрешни правила на някои международни чуждестранни застрахователи (с.109-122), като не е посочено каква е целта на посоченото изложение.

В монографията се разглежда и спецификата при сключването на договора за застраховката на правни разноски, съпоставена с едно от ключовите американски дела *Cumis* от 1984 г.

Авторът е извел дефиниция на конфликта на интереси, като го е определил по следния начин - *факт на стълкновение на два насрещни интереса, при реализирането на което се получава облага за заинтересованото лице или за свързаните с него лица*. В тази връзка авторът предлага да се въведе легално определение на конфликта на интереси.

Предлага се и въвеждането на единни унифицирани правила-насоки, с които да се задължат различните стопански сектори да приемат или доразвият своите вътрешни актове.

1.2.Учебникът по застрахователно право съдържа теми на лекционни курсове по застрахователно право, които са съобразени с действащия към момента на издаването му Кодекс за застраховането, отменен с ДВ. бр.102 от 29 Декември 2015 г. Темите включват принципи на застрахователното право; застрахователен договор и отделни видове застраховки, застрахователните посредници; застрахователи, лицензиране и прекратяване и държавен надзор.

1.3. **Учебното помагало по застрахователно право** включва въпроси по теми на застрахователното право, тестови въпроси и текста на Кодекса за застраховането, който представлява над половината от целия обем на помагалото. Би могло да се препоръча на автора да включи в помагалото кратко изложение на темите, относима литература, както и казуси по отделните теми.

1.4. В студията **„Съвременни форми за съвместен бизнес“** частта на автора разглежда нормативната уредба на формите на обединяване за съвместен бизнес, като франчайзинг, съвместните предприятия (joint venture) и клъстерите. Буди недоумение защо изследването е ограничено само до посочените форми, а не са включени други форми на обединяване на търговци, каквито са консорциума, холдинга и други.

1.5. Студията **„Задължителното застраховане при пазарни условия“** е посветена на проблемите на положителните черти и основните принципи на задължителното застраховане в условията на пазарна икономика. Предмет на изследването са: А) Гражданска отговорност на автомобилистите; Б) Злополука на пътниците в средствата за обществен превоз и В) свободните професии, за които действащото българско законодателство предвижда задължително застраховане на отговорността с оглед практикуването на определената професия.

1.6. Статията **„Задължителна застраховка „Отговорност на туроператора“** разглежда едноименната застраховка, като покриваща отговорността на туроператора за причинени вреди вследствие на неразплащане с контрагентите, включително при неплатежоспособност и несъстоятелност. Анализира се сключването, времетраенето, прекратяването и неизпълнението на договора за задължителна застраховка „Отговорност на туроператора“.

1.7. В статията **„Специфика на взаимозастрахователната кооперация“** са разгледани особеностите на взаимозастрахователната кооперация по отношение на съдържанието на устава и фирмата ѝ, изисквания към член-кооператорите, минимален размер на гаранционния капитал.

1.8. В доклада „Европейското акционерно дружество като застраховател“ се разглеждат спецификите на Европейското акционерно дружество в качеството му на застраховател и приложението на Кодекса за застраховането към него.

1.9. Докладът „Задължителност на застраховката на арендатора“ има за цел да изясни какъв е характера едноименната застраховка по чл.7, ал.3 от Закона за арендата в земеделието.

1.10.В доклада „Проектозакон за брокерите на недвижими имоти“. са разгледани положителните страни и недостатъците на този законопроект и качеството на търговски посредник на брокера на недвижими имоти.

1.11.Докладът„Проектозаконът за представителите по индустриална собственост“ е посветен на тълкуване на разпоредбите от едноименния законопроект.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

При сравнение на представените от кандидатите научни трудове изразявам категоричната си убеденост, че трудовете на **ас. д-р ЗЛАТИМИР СТОЯНОВ ОРСОВ**, представени в конкурса за доцент, са разработени на високо теоретично ниво и безусловно отговарят на изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 1, 2, букви „а” и „б”, т. 3 и ал. 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за неговото приложение, както и на чл.105 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”. Поради това ще подкрепя с положително гласуване кандидатурата на **ас. д-р ЗЛАТИМИР СТОЯНОВ ОРСОВ** за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.6. Право в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

София, 13.11.2017 г.

д-р Таня Йосифова.....

доцент по Гражданско и
семеино право в ЮФ на УНСС